Vasile George Dâncu

Universul Mama

Colecția *Washoe*

Redactor: CLAUDIU KOMARTIN
Concept grafic: ANA TOMA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României DÂNCU, VASILE GEORGE
Universul Mama/ Vasile George Dâncu. — Bistrița:
Casa de Editură Max Blecher, 2015
ISBN 978-606-8577-20-3

821.135.1-1

Vasile George Dâncu

Universul Mama

Domnului

Radu Sergiu Ru

aceste poe[illegible]
nerelor

Prietenie
și
camaraderia
(poetă)
a autorului

Iubirea unei mame întrece adâncurile oceanului.

Proverb rusesc

I. Fotografii de familie

țac pac
face aparatul
si noi râdem
în timp ce ne pozăm

din familia mea
a mai rămas un set de fotografii
într-o pungă de celofan
uitată pe un raft
între cărți
sunt fotografii cu bunicii
aspri în poză și în viață cu bunicile
obosite de muncă și de-atâția copii
născuți sunt fotografii cu tine
Mamă
când erai fată
în straiele tale țărănești
cu tata când v-ati căsătorit
de câte ori îmi arătai aceste fotografii
râdeai că tata avea când a fost mire
cizmele rupte

nici măcar niște cizme bune >
n-o avut când m-o luat

spuneai râzând
după care imediat te opreai din râs
lăcrimai puțin și oftai

dar o plecat săraca' în mină
să facă bani
că n-am avut nimic
ș-acum avem pământ și casă
dar nu-l mai avem pe el
mai bine să fi rămas în viață
cu cizmele lui rupte și fără avere
ne-amfi descurcat noi cumva

sunt poze cu sora mea
de la nunta ei
tata slab si bolnav >
tu slăbită de boala lui
sora mea si cumnatul fericiti că se căsătoresc
t *>*
eu mândru că am câștigat o sută de lei - am
încuiat mireasa în casă
iar cheia a rămas la mine
și până nu am primit banii nu i-am dat-o
mirelui

sunt fotografii cu noi doi
tu o țărancă muncită
cu o rochie ieftină si niște sandale
mult mai mari decât piciorul
eu licean în blugi
adidași puma și tricou cu AC/DC

erau anii ’90 si aveam
de-a face cu pătrunderea
fenomenului rock pe la Runc
zâmbeai în fotografie bucuroasă că mă ai nu
prea îți plăcea că purtam părul lung dar te-ai
obișnuit cu asta
îmi luai apărarea în sat
de câte ori spuneau oamenii
că sunt un golan care umblă cu blugii rupți
cercel în ureche și părul lung

copilu’meu îi bun
face școală citește mult
și-o să ajungă profesor
nu ca voi uitati de Dumnezeu în Runc f
și mai porniți și televizorul
sau puneți mâna pe un ziar
să vedeți cum îi mersu[1] *lumii >*

spuneai în timp ce întorceai fânul și le certai
pe femeile venite la clacă

este o fotografie cu tine făcută de Ciprian
Butnaru când ai venit de Paști la mine la Cluj
exact cu un an înainte de a muri
această fotografie poate avea o legendă
Mama editorului risipitor vine cu mâncare la
fiul ei de sfintele sărbători de Paști de multe
ori mă uit la această imagine si-mi amintesc
cum ai coborât din tren Ciprian voia să te
fotografieze și tu ai spus

copile stăi să mă pun la rând

ți-ai legat bine năframa ti-ai așezat sortul j
ți-ai potrivit rochia ți-ai șters c-un șervețel
papucii și când totul era gata Ciprianul și noi
pe poziții ai spus

noa nu-i bine

ai fugit în părculețul de lângă gară ai adunat
un buchet de gălbenele ai venit lângă mine și
ai spus

noa amu-i bine

io

tac tac tac » > J
pac pac pac
face aparatul tin minte când erai la mine
bolnavă de Crăciun >
c-am postat pe Facebook o fotografie cu noi
doi eu c-o șapcă de revoluționar cubanez tu în
hainele de lucru
eu îți zâmbeam tu râdeai și te prefăceai că-mi
dai o palmă
cum făceai de obicei era un fel de alintare
când ajungeam acasă îmi puneai să mănânc și
îmi loveai umerii când dormeam îmi spuneai
în șoaptă

puiu’mamii

și poc una pe spate

când veneam beat
de la Vasile Sasu
mă trăgeai de urechi
și mă loveai ușor cu palma peste cap
eu râdeam
tu erai nervoasă că eu beau
și mă trăgeai în continuare de urechi

eurâdeam

pânăceoboseai

să m-alinți bătându-mă și începeai și tu să râzi

am pus-o pe blogul meu și pe Facebook
această fotografie numind-o din ciclul
si eu am o Mamă >
sfânta și rebelul
acum am ajuns la ciclul *nici eu nu am o Mamă*

țac pac face aparatul si noi râdem în timp ce
ne pozăm

din familia mea a mai rămas dragă Mamă un
set de fotografii într-o pungă de celofan uitată
pe un raft între cărți

și-acum o las pe Mama și mă întorc spre Tine
Doamne

12

nu vreau glorie și nici cititori
  vreau doar un singur lucru prin aceste
versuri închinate Mamei -
să prindă viață familia mea
rămasă în niște fotografii
unele alb-negru altele color
ca viata
și precum moartea

țac pac
face aparatul

si noi râdem
în timp ce ne pozăm

II. Cuvinte noi

trei luni cât ai fost bolnavă dragă Mamă ai auzit numai cuvinte noi

institut oncologie puncție carcinom metastază citostatice

nu înțelegeai nimic dar credeai că e de bine

că aceste cuvinte te vor vindeca

nimeni din jurul tău nici eu nici sora mea nici doctorii nici vecinii nu rosteau cuvântul cancer
tu știai că ai o boală care se va vindeca te mai sunau prietenele tale de pe la Runc și le spuneai

am o tumoare la pancreas

14

dar nu e grav
ferească Dumnezeu
de un cancer

aceste vorbe erau ca niște pluguri
care arau inima
când le auzea fiica ta fugea afară
și plângea
când le auzea fiul tău fugea în baie și dădea cu pumnii în perete

Doamne
de mai rău

te auzeam la telefon

ai murit împăcată
mai liniștită că nu ai cancer

oare trebuia să îți spun
oare a fost bine că nu ți-am spus

auzeai numai cuvinte noi
dragă Mamă

carcinom metastază
oncologie citostatice

i dar eu mă repezeam la Google să văd cu

ce se mănâncă si-am constatat >

dragă Mamă

că toate se mănâncă împreună cu cancerul

și iar loveam prin baie cu pumnii

și iar fugea fiică-ta afară și plângea

ferească Dumnezeu de mai rău

de un cancer
sau de altă boală gre

trei luni cât ai fost bolnavă
dragă Mamă ai auzit
numai cuvinte noi

adenom institut
carcinom metastază

un singur cuvânt era tabu în familia noastră
cancer conform DEX

boală care constă
în apariția unor tumori

grave
care provoacă degenerarea țesuturilor unor
organe interne sau externe neoplasm tumoare
malignă

spuneai cu voce tare la telefon

ferească Dumnezeu de mai rău de un cancer

în timp ce lacrimile fiicei tale udau treptele
casei și pumnii fiului tău loveau pereții din
baie tu dragă Mamă auzeai cuvinte pe care nu
le înțelegeai dar niciodată cuvântul cancer

si mureai liniștită » i
puțin câte puțin împăcată că nu ești lovită de această boală necruțătoare ›

plânsul fiicei furia fiului liniștea Mamei

adenocarcinom pancreatic corporeocaudal

sfârsit >

III. De Paști J

astăzi este Sâmbăta Mare
nu fac nimic
nu lucrez nimic
nu citesc nimic
am închis televizorul calculatorul l-am oprit
mi-am aruncat cărțile într-un colt al camerei

dar sunt fericit nefăcând nimic
înseamnă că o să-mi petrec ziua cu tine
Mamă

păstrez în minte viu fiecare gest al tău
de când a venit boala
trei luni cât te-am vegheat
tu bolnavă fiind

aveam grijă de tine
îți spuneam că te iubesc
te luam în brațe mereu și tu mă priveai
speriată nu erai obișnuită cu acest potop de
afecțiune

ziua cu tine a trecut repede și frumos a venit
noaptea
somn greu și obositor

18 dimineața mă trezesc mă spăl
iar în gând îmi spun

Mama a murit!

iar copiilor mei răspicat le spun

Hristos a înviat!

19

IV. Viața merge înainte

e duminică
Mamă
și spre bucuria lor
i-am adus pe copii la o pizza în oraș

suntem pe terasă la New Croco și înfulecăm
pizza copiii sunt încântați

e bună tati?

mă întreabă Maria
iar eu îi răspund înghițind greu

da e foarte gustoasă

Maria și George nepoții tăi dragi sunt
bucuroși eu mă uit peste clădiri și văd
Institutul Oncologic acolo ai murit tu

viața merge înainte

20

copiii mănâncă pizza

si sunt veseli că i-am invitat în oraș
» ,
eu lăcrimez mințindu-i că e prea picant sosul

viața merge înainte

cumpărăm și prăjituri
bem si sucuri naturale >
pe urmă o să mergem la un film

copiii sunt mari și frumoși
eu am împlinit 40 de ani

viața merge înainte

dar fără tine

futu-i marții ei de viață!

V. Râde pădurea

a venit primăvara
cireșii au înflorit tu ești în pământ
la cap ai doi brăduți frumoși
îmi amintesc când îi văd cum îmi spuneai

tu nu vezi
cum râd brazii
tu nu vezi
ce fain râde pădurea

nu vedeam

acum îmi pare că plâng brazii de lângă tine
și lăcrimează toată pădurea

acum văd

ce frumos a fost în seara aceea de Crăciun
când m-ati trimis >
tu si tata
să aduc un brad din păduricea plantată de voi
m-am dus
și l-am adus pe cel mai mare
era cât casa

ati râs amândoi
tata s-a dus si a tăiat unul mai mic
iar pe celălalt ați spus că o să mi-1 dați
zestre pentru când îmi voi face casă

voiai
Mamă dragă să fiu mare și drept precum
brazii dar eu eram mic și nedrept cu tine tu
erai la fel de mică dar demnă ca un brad

iubeai brazii
mergeai toamna la tăiat crengile le puneai
la intrare să ne ștergem pe picioare le
mângâiai mai întâi și apoi le tăiai

brazii
Mamă nu mai râd plâng și ei acum plâng
plecarea ta

VI. Când se ating buzele de două ori

era în toamna lui 1995
cu o țigară în gură
pe o ploaie mocănească
mă duceam să rad niște beri în Music Pub J
tocmai primisem o scrisoare de la tine
în care spuneai

învață învață
si iar învață f >

iar eu ți-am scris înapoi că prima dată a zis-o Lenin

tot în acea scrisoare spuneai

ține minte că de două ori atingi buzele
când spui
cuvântul Mama

am început să plâng
am luat scrisoarea cu mine
am fumat un pachet de țigări
și am băut prea multe beri

24 mă gândeam în timp ce chefuiam
că atunci când vei muri
o să fac ceva memorabil
să țină minte tot satul județul țara o
ceremonie funerară de pomină

si iată că au trecut 17 ani
și sunt la priveghi și nu știu ce să fac
sătenii mă întreabă dacă vând pământul copiii
de ce avem așa de multe cărți iar femeile ce
se va întâmpla cu casa

n-am făcut nimic extraordinar
la înmormântarea ta
dar a fost bine
m-au ajutat verișorii

m-am rugat
mi-am luat rămas-bun de la tine
ți-am sărutat mâinile fruntea și gura
ți-am spus înainte de a veni oamenii că o să
fac întocmai ce voiai tu de la mine ți-am mai
spus că nu o să uit niciodată vorbele tale

ține minte că de două ori atingi buzele când
spui
cuvântul Mama

la
în
m
or
m
ân
ta
re
a
ta

Mamă
n-a fost extraordinar
dar eu am fost exemplar
păcat că nu m-ai putut vedea

(poemul se încheie aici
în al doilea rând
pentru că eu cred
că acesta este sfârșitul
și în primul rând pentru că cel care îl scrie
tocmai a început
să plângă)

26

VIL Patimile

sunt singur acasă Mamă
și printre telefoane despre cărți contracte
deplasări listări comenzi hârtie bani impozite
salarii îmi fac o salată de varză
trebuie să mănânc sănătos
nu vreau să mă vezi de acolo de unde ești tu
bolnav

rad varza și mă gândesc că suntem în
Săptămâna Patimilor
ai murit înainte de sărbători

mă gândesc ce a însemnat pentru tine lisus te
rugai întruna
iar eu râdeam de tine tu te rugai întruna
pentru mine nu pentru tine uneori mă
speriam
și mă rugam și eu

Doamne
lisuse Hristoase îs beteagă șî bătrână

-i
de
m
ur
it
să
m
or
numa’ ajută-l pe copilu’ meu
să-ș’ găsască liniștea pă cân’ n-oi mai fi

de când te-ai îmbolnăvit
n-a fost clipă în care să nu te rogi
eu îți sărutam mâinile
și îți spuneam să te rogi mai departe pentru vindecarea ta

Iisus
nu ți-a ascultat rugăciunile
si nu te-ai vindecat
ai fost prea bună
de aia ți-a luat repede zilele Dumnezeu?

Iisus a însemnat totul pentru tine
vreau să cred că ti-a fost alături
deși eu nu L-am văzut sau simtit J ,

termin de dat varza pe râzătoare
pun ulei piper și puțină sare
dar nu mai pot mânca
mă gândesc la tine

cred că te afli acum lângă lisus Hristos

28

avantaj tu
dezavantaj eu cobor în stradă
mă roade foamea și îmi pare rău
că nu am mâncat varza
vânt ploaie și mașini cu șoferi isterici
îmi spun că lisus este alături de tine
tu ești a lui lisus
lisus este al lui Dumnezeu
eu sunt al nimănui

avantaj voi
dezavantaj eu

în bucătăria mică si dezordonată
a unui apartament sărac dintr-un oraș provincial se veștejește o salată de varză

ajuns la lucru îmi spun
la treabă!
tu cu cerurile eu cu munca
tu cu lisus eu cu Marx

avantaj tu
dezavantaj eu

VIII. Plecarea

cu busuiocul primit de la tine sfărmat în
buzunarul blugilor am plecat să cuceresc
lumea dragă Mamă

mi-ai spus

o *să răzbești*
»
că nu ești tu f
mai prost
ca tătă lumea

atunci n-am înțeles nimic din aceste vorbe >
voiam doar să fug de tine cât mai departe
îmi plăcea plecarea
dar când am trecut pe sub părul din fața casei
bluza de trening mă ardea în spate
geamantanul de carton devenise foarte greu
și lumea parcă se răsturnase pământul era
deasupra mea
si cerul sub mine
iar eu mă temeam să nu calc în gol

30 am fost pe rând
elev zilier șantierist golan bătăuș rocker
bețiv boem gagicar învățător student
bibliotecar cinefil cafengiu ziarist soldat
profesor manager familist tată editor

un singur lucru trebuia să învăț
Mamă
din viața asta agitată - să mă întorc la timp

nu am făcut-o
si tu ai murit

iată cum am ajuns

mai prost
ca tătă lumea

IX. Durerea

cândva scriam

spinii pe care
ii poartă mama
în tălpi
vara la secerat
eu îi port
în inimă iarna

mi-e teamă că voi purta acei spini
toată viata
»

vreau să cred
Mamă
că petrecute cu mine
ultimele trei luni te-au liniștit
»
că ai murit împăcată cu tine
altminteri
durerea ta îmi rămâne mie toată

astăzi
aici si acum
fiul tău
se acoperă

cu dragostea ta de Mamă

pe care n-a stins-o durerea plecării tale

X. întâlnirile cu moartea

în memoria lui Alexandru Vlad, a cărui plecare nu am reușit să o surprind în acest poem

un bocet de pe la noi
spunea dragă Mamă

nicio moarte nu-i amară
ca moartea de primăvară

am simțit și eu gustul amar înecăcios al morții
în Săptămâna Patimilor
când ai murit tu

când tata era bolnav
aveam nouă ani
pășteam mieii cu o carte în mână și tu ai venit
la mine și mi-ai spus

tatăl tău mai are
câteva zile de trăit

am auzit un zgomot aspru al frunzelor
si cam atât
>

34 la înmormântarea lui alergam după fete
prin spatele bisericii nu înțelegeam nimic

am simțit gustul morții la douăzeci și cinci de ani când a murit Săplăcan era pe patul de spital galben la față și pentru prima dată înfrânt eu si Cosmin Perta
am mers să ne dea un manuscris *Memorial cu păianjeni și fructe* eram atunci tânăr redactor la Dacia l-am publicat repede
Radu Săplăcan a murit noaptea dimineața i-a apărut volumul pe propria piele i-am trăit atunci pe filosofii existențialiști când am aflat de moartea lui picioarele mi s-au înmuiat un nod în gât mi s-a pus atinutolună tristetea mi-a coborât în suflet cum curge o țuică tare băută pe nerăsuflate am lansat cartea cu autorul pe catafalc la Radio Cluj a vorbit Ion Muresan
Radu Săplăcan pentru prima dată nu l-a contrazis

35

când a murit unchiul
Ioan Pintea poștașul satului am presimțit moartea aveam chef de băut și am petrecut o zi și o noapte cu telefonul închis nu mă găsea nimeni să-mi spună că a murit Poștașul J
m-am trezit cu o seară înainte de a fi
îngropat si m-am dus la Runc J
când l-am văzut

am simtit »
un gol în inimă
și ceva ce numai în cărți găsisem până atunci
mi se părea că nu doar oamenii
ci și animalele copacii iarba și pământul
înțelegeau și trăiau plecarea Poștașului
înainte de a fi coborât în groapă te-am văzut
cum te-ai aplecat
și l-ai pupat pe gură pe fratele tău cu toată
dragostea

când ai murit tu
am rămas un răstimp singur cu tine erai
frumos culcată în sicriu
eu viu tu moartă
mă uitam la tine
si voiam >
să fac ceva să uit că nu mai
trăi
ești
J

36

primul gând a fost să fac dragoste cu cineva
a trecut repede
apoi să beau ceva
dar știam că nu-ți place
am început să plâng amarnic
dar nu a tinut mult
atunci am văzut pe raft cărțile copilăriei mele

am luat câteva de poezie și ți-am citit
cu o mână țineam cartea
cu alta te mângâiam pe frunte
când au venit rudele noastre
am ascuns cărțile în bibliotecă >
și ne-am apucat de treabă

trebuia să te îngropăm

XL De Sfânta Maria

azi e Sfânta Maria
si în România nu se lucrează ,
românii au chef să o frece cu această ocazie

mă trezesc greu și târziu fac ochi
dispare ceața ce-mi învăluie capul și mă gândesc la tine
Mamă
tu nu te numești Maria
cu toate că ar fi fost numele cel mai potrivit am numai Marii deosebite în viata mea pe fiica mea pe care o iubesc ca un tată adevărat
o cheamă Maria
sora mea si bunica mea
care m-au crescut împreună cu tine în lipsa tatălui mort prea devreme poartă numele Maria pe nepoata mea
de la care am învățat să înving durerea o cheamă si Maria

pe nașa mea
o adevărată doamnă
o cheamă Maria

de multe ori eram prăpădit
cu fetele și pus pe rele
dar când vreuna dintre ele
se prezenta Maria
parcă obrăznicia îmi scădea brusc
tu nu te numești Maria

dragă Mamă
dar ar fi fost numele cel mai potrivit pe
care să îl porți
Gafta e numele tău
nume rar purtat de femei din Țara
Năsăudului și știu că nu ți-a plăcut
când căutam trifoi cu patru foi
și eu găseam cu nemiluita
tu spuneai că nu ai găsit niciodată
și prin urmare nici noroc n-ai avut în viață
după câteva clipe adăugai râzând

si nici un nume ca lumea
nu mi-o dat părinții
Mărie Ileană Floare
mă cheamă Gafta și mă pocesc Găftuța

într-o zi la secerat spuneai Mamă *de aia v-am*
dat vouă
nume serioase
nume de oameni

eu mai mult citeam decât seceram
si m-ai lăsat acasă »
astfel am căutat în cărți etimologia
numelui tău ciudat
și am găsit că vine de la *agathos*
din grecește

și că înseamnă bun și prețios
strigam alergând cu cartea în mână
numele tău vine de la bunătate
si ești o Mamă bună *f 3*
căci numele tău vine de la a fi bun
mai strigam împiedicat prin miriști
că un corespondent des întâlnit este Agata
și că o mare scriitoare din Anglia poartă
numele tău Agatha Christie
tu împlântai secera într-un snop
îmi puneai o mână pe umăr
cu cealaltă prindeai un colț al rochiei
și mă strângeai în brațe
(întotdeauna când mă îmbrățișai
mă înveleai cu rochia ta)

40

râdeai și mă strângeai tare dându-mi
dreptate într-adevăr
ești un om bun *o* femeie bună o Mamă bună
si tata a fost un om bun un bărbat bun si
asa o să fiu si eu , > » când voi fi mare

dar ceva nu te mulțumea »

atunci de ce mama sărăciei nu mă cheamă
Agata
ca pe scriitoarea ta din Anglia care-i un
nume fain și mă cheamă Gafta? altfel m-
așprezenta eu la doamne în târg la Năsăud
când le vând mere și pere aș spune că mă

cheamă Agata si sunt din Runc f
dar Găftuța nu-mi place deloc de aia v-am dat vouă numefaine
Maria si Vasile >

când venea cineva pe la noi p

rieteni sau colegi de școală te prezenta

i

r
ă
s
p
i
c
a
t

Gafta

și ei nu înțelegeau
și tu spuneai mai tare

Gafta
Gafta
e un nume hâd
pe care mi l-au pus părinții

când mi-am botezat copiii
le-am pus nume de oameni
cum mi-ai cerut tu
George și Maria
și ai fost tare bucuroasă că nu le-am pus nume
hâde precum Gafta

nu te-a chemat Maria
dragă Mamă
dar e ca si cum te-ar fi chemat

XII. Viața ta, Copilăria mea

ti-am adus dragu’ mamii de tăte

îmi spuneai
după ce lăsam traista și plasele în mijlocul
garsonierei
fusesem după tine la gară și luasem
autobuzul 9 îmi era cam rușine
cu tine țărancă
luasem traista în spinare plasele în mâini
și mergeam repede cu câțiva metri înaintea
ta
să nu mă vadă cineva
tu înțelegeai
veneai după mine ca un cățel dar ca să nu
te lași nici tu strigai

mai lasă-le jos dragu" mamii că ți-orfi grele
c-am adus de tăte
de la Runc

ergeam în continuare repede

prefăcându-mă că nu te aud
după ce am lăsat bagajele în mijlocul
garsonierei închiriate cu 100 de euro
mi-ai spus

ti-am adus de tăte f
dragu' mamii
plăcintă cu brânză
de aia bună
un pui să-ți fac o tocană

cum îți place ție
mere din grădina plantată de tată-tu săracu’
amu cred că si oasele i-sputrede
de când o murit
cârnaț de acela pe care îl mânci cu poftă
castraveți murați cum îți plac ție nesărați o
plasă de cartofi
o pungă de ceapă
o legătură mare de usturoi
un borcan de silvoită
f
că nu știu dacă mai am putere să fac și la anu’
ti-am adus si niște țuică J > > >
da’nu mai mult de o jumătate
că știu că atunci când te apuci de băut
nu te mai poți opri
trei pungi cu făină de mălai
că știu că-țiplace mămăliga

44 și bagă la cap amu aici pefundu’ trăistii
printre celofane hârtii și tătfelu'de miezuri ți-
am adus Copilăria de la Runc
frumos împachetată în ziaru’județean
Răsunetul ai grijă de ea
ține-o în casă printre cărțile tale dragi să nu
o duci pe la filme
să o uiți prin vreun hol de cinema nici pe la
crâșmă să o lași pe lângă tătfelu’ de sticle
goale nici în delegațiile tale
să nu o uiți în tren sau într-o gară că
românu’bată-l cucu’
nu știe să întoarcă lucrurile pierdute

nu-i ca la noi la Runc

când venea unchiu’ tăupoștașu’ satului

noaptea beat

și-și uita geanta cu banii de pensie în cărare

și veneau dimineața sătenii și i-o aduceau >

> »

ai grijă de ea dragu’ mamii

că eu am avut

poate nu mai vin la tine că-s beteagăși slabă

și și dacă o să vin n-o s-o mai pot aduce de

grea ce-i

asa am făcut

Mamă

45

am pus-o la loc de cinste

unde îmi țin hârtiile și puținele manuscrise

într-o cutie tare de banane în dulap

sub hainele de iarnă

tot acolo în luna lui martie 2012

am pus frumos

într-un plic de E.ON Gaz

(factura am plătit-o

cu întârziere

si am aruncat-o

iar plicul l-am păstrat)

am pus după cum spun

într-un plic de E.ON Gaz

Viata ta

sunt acolo toate
și așa cum nu vreau să-mi revăd manuscrisele
deși am grijă de ele
așa fac
și cu Copilăria mea
și cu Viața ta

46

XIII. Cel mai puternic mort din lume

astăzi m-a sunat
sora mea
a visat urât pe la Runc
despre casa ta din Poderei
am întrebat-o dacă pe tine te-a visat nu a visat cu tine nici de bine nici de rău dar a visat urât cu acel loc
a încercat să-mi povestească visul i-am spus că nu mă interesează dacă nu a visat cu tine

să se oprească

eram în fața unei librării din Cluj și mi-am
spus
că Runcul nu înseamnă nimic fără tine
dragă Mamă
tu ești cea mai importantă ființă din lume ai
fost când erai vie
dar si acum când ești moartă *> >*

în librărie dau din întâmplare peste o carte
de Dan Sociu
Poezii naive si sentimentale
J

la pagina 16
citesc următorul vers: *să fie oare morții mei*
mai puternici decât ai lor?

cutremurat
am cumpărat cartea
am plecat grăbit plângând
tu ai fost cel mai frumos mort din lume
și ești acum dragă Mamă
cel mai puternic mort din lume

asa cum ai fost în viată > J
ești si în moarte , »
frumoasă și puternică blândă și demnă ploaia

îmi spală lacrimile
dar nu îmi clatină această părere despre tine

puternica mea Mamă oriunde ai fi salutare!

XIV. Unde a fost fericirea ta?

cu cât înaintam în vârstă
mai departe mi se părea drumul spre acasă

uram satul copilăriei
si iubeam orașul > »
nu-mi plăcea natura și devoram cărțile
fugeam de la nunți și ascultam muzică rock

tu munceai și te rugai uitând de singurătate

când a murit tata
toti bețivii satului
pe care îi căram acasă de la bufet

plângeau și îmi spuneau ce om bun a fost de
parcă tu nici nu existai
femeile lăcrimau când mă vedeau și
spuneau

săracu’deel
că o rămas orfan

pe tine nu te luau în seamă nicio vorbă de
alinare

49 de la rude vecini sau prieteni tata era mort
dar nemuritor
tu erai vie
dar toată lumea
uita că ești

unde a fost fericirea ta
dragă Mamă - mă îmbrăcai în straie țărănești
de sărbătoare eu le aruncam în sură >
îmi luam treningul și fugeam la fotbal

unde a fost fericirea ta
dragă Mamă -
când am reușit la facultate »
nu m-am mai întors cu săptămânile de la Cluj

unde a fost fericirea ta
dragă Mamă -
când veneam la Runc
mă opream pe la o grămadă de oameni din sat
si la tine stăteam un sfert de ceas »

te rugai pentru mine
că nu aveam locuință că aveam probleme

50

(nu-ți spuneam de necazurile mele dar tu le visai)

de nu erai tu
nu-mi dădeam seama că există oameni nefericiti
căci nu știu să se roage lui Dumnezeu

tu te rugai dragă Mamă si erai fericită

eu
la moartea ta nu știu să mă rog

XV. Atunci am înțeles
J

niciodată
nu m-au pasionat viețile marilor oameni
dragă Mamă
mai degrabă viețile celor umili și simpli
care trăiau dar nu aveau viață
asa cum ai fost
situ »

tu trăiai prin alții
Mamă

viata ta a fost
viata tatălui tău căruia nu i-ai ieșit din vorbă

viata ta a fost
viața Mamei tale pe care ai îngrijit-o până la sfârșit

viata ta a fost
viata soțului tău bolnav > »
iar boala lui a devenit boala ta

viata ta a fost

viata fiicei tale >

52 pașii ei treceau prin inima ta mai întâi și apoi pe drumurile pe care și le-a ales

viata ta a fost
nebunia plecării mele în lume
Mamă
tu nu plângeai când te durea ceva
tu plângeai când mi se întâmpla mie vreun rău
tu nu te bucurai
de un lucru bine făcut la care țineai
si de care ti s-a dus vestea în sat
tu te bucurai dacă reușeam eu la un examen
dacă îmi ieșea mie ceva

viata ta a fost
o singură dată a ta
atunci când te-a răpus boala dintr-odată
viața ta îți aparținea
era boala ta si țineai cu toti dinții
de tot ce însemna viul din tine
atunci am înțeles cât de mult iubeai viata

iar ceea ce ne rezervă viitorul
cum ar spune un funcționar obosit
care face pe înțeleptul
sau ceea ce ne pregătește destinul
cum ar spune un profesor universitar

care niciodată n-a avut idei

53 sau ceea ce va da Domnul cum ar spune un popă de țară fiind atent la greutatea portofelului tău sau în ce tren al vieții m-am urcat să călătoresc cum ar spune maneliștii nu știu
un singur lucru știu totul este către moarte

viața ta s-a dus împreună cu moartea ta iar
viata mea a devenit moartea ta
din 30 martie 2012
eu nu mai trăiesc dragă Mamă decât atunci
când povestesc viața ta si scriu si simt că
trăiesc din nou și scriu și simt că moartea ta
este fugărită de aceste rânduri
uneori bune alteori proaste
poate simți și tu Mamă acolo unde ești »
aceste întâmplări

viața ta este acum poezia mea

54

XVI. Darul

vreau să scriu cât mai mult despre tine
Mamă
despre viața ta la Runc

despre picioarele tale ascuțite la vârf și
îndoite când erai mică aveai doar o pereche
de opinci iar tu cresteai
opincile te strângeau
picioarele te dureau
dar trebuia să mergi la școală

despre cât de mult iubeai florile
le rupeai
le sărutai
și le puneai prin casă
și începeai să cânți mulțumindu-i lui
Dumnezeu pentru pajiștile raiului de la Runc
tu nu l-ai citit pe Steinbeck
doar Biblia si Cosbuc > ,
dar iubeai aceste pajiști mai mult ca orice
cititor al scriitorului american

despre mâinile tale dragă Mamă
aș vrea să scriu

cât de grele și noduroase erau
si cât de blânde si calde au fost cu mine când
ai fost bolnavă te-ai topit ca o păstaie dar
mâinile rămâneau la fel de mari
si noduroase >

despre rochiile tale lungi vreau să scriu căci
prima mea realitate
a fost trupul tău de care dormeam lipit
și tu mă înveleai cu rochia lungă
cu care dormeai

despre necazurile tale
despre iubirile tale
despre frații tăi
unul mai haiduc decât celălalt
despre soțul tău
pe care l-ai iubit și blestemat
că nu te-a ascultat si a intrat în mină J
si a murit de silicoză iar tu ai rămas văduvă »
de tânără

despre tatăl tău care citea Biblia duminica în
grădină sub un copac
și avea o lege morală în el
de s-ar fi speriat și filosoful Kant

56 despre căsuța ta dragă
unde n-ai mai apucat să ajungi

si lucrul acesta ti-1 doreai foarte mult J J
iar eu te țineam prin spitale

despre cărările izvoarele și pădurile de la
Runc pe care le iubeai ca pe copiii tăi
cape Dumnezeu

despre pământul de acolo
pe care parcă îl mângâiai când îl lucrai în
neștire de aveai roade cât pentru trei familii
mari

despre credința ta statornică vreau să scriu
îl vedeai pe Dumnezeu peste tot te bucurai și
te rugai lui lisus tot timpul

despre copilăria pe care mi-ai dăruit-o tu o
țărancă
dintr-un vârf de deal
dincolo de sat si de lume
mi-ai dăruit cel mai important lucru pe care
nu știu dacă voi putea la rândul meu să-l dau
copiilor mei:
libertatea

m-ai crescut un om liber
asa cum au fost *

toti țăranii români , >
din tumultoasa
Tară a Năsăudului

tu ai avut o viată anonimă
memorabilă
eu sunt un poet care nu scrie
versuri memorabile
nici măcar acest lucru nu pot să ți-1 dăruiesc
tie >
care m-ai crescut
să fiu un om liber

XVII. Pământul care aduce moartea

cât ai iubit pământul dragă Mamă asemeni
unui amerindian care spunea că pământul
curge prin noi precum sângele și noi curgem
prin el ca apa de ploaie

tata a murit de silicoză
muncind în mină să cumpere cât mai mult
pământ iar tu ai murit muncindu-1
ai avut o supărare cu un vecin
voia să îți ia din pământ
si acest lucru te-a îmbolnăvit
ideile din *Ion* al lui Rebreanu
sunt vii și se plimbă prin Țara Năsăudului

îmi amintesc când ne-am uitat împreună la
un film irlandez
The Field
în care juca Richard Harris în rolul principal
un țăran pierde tot
chiar si rațiunea
pentru a nu înstrăina pământul
tu l-ai văzut și ai spus că tata nu a fost așa că
el nu și-a distrus familia pentru niște
pământuri dar si-a distrus viata

lucrul acesta s-a întâmplat si cu tine
J
mult mai târziu

acum aceste pământuri

dorm nelucrate de nimeni

si în ele vă odihniți voi
> »

XVIII. Zidul de cărți

astă-noapte am visat dragă Mamă că în fata casei noastre de la Runc s-a deschis un chioșc de ziare cred că i-ar fi plăcut acest vis fratelui tău Ion poștașul satului care iubea mult ziarele si revistele și care făcea abonamente gratuit pentru unii copii din sat eu nepotul lui mai ales că eram si orfan de tată aveam cele mai multe abonamente *Luminița Cutezătorii Albina Magazin istoric* si mai încolo
când eram la Generală am primit cadou de la el un abonament la *România literară* si la *Tribuna* numai badea Vasile poetul
mai avea aceste ziare în Runc diferența era că el își plătea abonamentul

dar nimic nu este pe degeaba mergeam cu vărul meu Leon pe toate văile și pe toate dealurile Runcului

cu pensii scrisori și ziare ne întorceam victorioși
toamna plini de noroi iarna înghețați de frig și preluam trofeele ziarele și revistele pe care le

citeam la lumina lămpii au urmat cărțile
mai primeam de la școală
mai împrumutam de la badea Vasile Dâncu
mai primeam cadou câte o carte
de la badea Vasile Sasu
si citeam citeam si iar citeam
în loc să învăț să învăț si iar să
învăț
citeam la lumina lunii citeam în podul șurii
seara cu o lanternă aprinsă

îmi amintesc când m-ai trimis
dragă Mamă
să fiu strungaș la stână
mi-am luat cu mine vreo zece cărti
bineînțeles că pelerina de ploaie am uitat-o
citeam ziua având grijă de capre citeam
noaptea după ce adormeau ciobanii la lumina
focului din colibă
după ce am terminat ultima pagină
a celei de-a zecea cărti

am fugit acasă
am ajuns noaptea târziu
am bătut la usă
»
eram cu cărțile în brațe , »
obosit înfrigurat și speriat
m-am așezat în patul unde dormeai tu ai venit
să mă strângi în brațe în timp ce îmi spuneai

nu știu ce s-o alege de tine copile

iar eu am început să plâng
aș fi vrut să te strâng mai tare în brațe
dar între noi era un zid de cărți »
si asa a fost întotdeauna
le iubeam mai mult decât pe tine cu toate că
tu aveai grijă de ele îmi păstrai cu sfințenie
ziarele revistele si cărțile

o singură dată
când am pus într-un manual de matematică o
carte
Iliada Odiseea Eneida repovestite pentru copii
iar tu credeai că învăț la matematică și eu
citeam despre Calul Troian atunci te-ai
supărat

căci îți spusese
cu puțin timp în urmă
diriginta că singura materie problemă
pentru mine este matematica
si nu știe dacă o să reusesc la liceu
atunci ai luat acea carte si ai aruncat-o în sobă
eu plângeam
tu strigai
iar focul tresălta de fericire

nu citisem *Fahrenheit 451*

dar atunci când l-am citit

l-am înțeles perfect

eu m-am supărat tare

si de atunci >

nu m-ai mai întrebat niciodată de ce citesc romane

si nu învăț din manualele școlare ! > >

mă lăsai să citesc si lucrai

lucrai în locul soțului tău

care lipsea

lucrai în locul fiului tău

care citea

odată am mers în pădure seara

să tragem niște lemne de foc

și atunci mi-ai spus

64

dacă tot citești atâta >
mai scrie

și despre neamul nost'

despre Runc

despre bunicul tău

Vasile Pintea

care a fost cineva în sat despre unchiul tău

Văsăluc

fugar în munți si închis la Canal despre cum a

murit tatăl tău

de silicoză în brațele mele >
despre mine care nu te-am dat la orfelinat
când ai rămas de tată și am avut grijă de tine
ca de ochii din cap

cărțile nu ne apropiau
dragă Mamă ci ne îndepărtau am fugit de tine
cu ajutorul lor am plecat în lume având
urmele uitării de tine tot cărțile

am citit multe
și am început să editez și mai multe
iar distanta dintre noi a devenit tot mai mare

numai când ai fost bolnavă am fost lângă tine
atunci ai avut un fiu
Mamă

acum când nu mai ești cărțile mă ajută
pe unele le citesc
pe altele le răsfoiesc
pe majoritatea le mângâi
visând în timp ce citesc să scriu o carte despre
tine evident
cu scopul de a te uita
si de a crea o distantă J >
si mai mare între noi doi >

XIX. Rugăciune

Doamne al cerului și al pământului
  si al Mamei mele »
Te rog să ai grijă de roaba Ta
Dâncu Gafta
așa cum ai grijă de toate ale Tale

  as vrea »
de se poate
să îi dai un loc la fel de frumos
ca dealurile Runcului
dar să nu lucreze asa de mult
și să își rupă oasele
  precum făcea în viață pentru a-și crește
copilul ca să-l trimită
la scoli înalte

aș vrea să fie înconjurată de dragoste
asa cum a fost în ultimii săi ani
iubită și respectată de fiul și de fiica ei
de nepoți de neamuri și de săteni

  nu știu dacă asta contează J
dar în ultimii treizeci de ani
de când a murit tata
  s-a rugat mereu Ție

s-a rugat pentru Vasile Maria George
Marinela George Maria
dar și pentru Tine
Doamne
căci făceai parte din existența ei
Te iubea chiar dacă i-ai luat bărbatul
si a rămas văduvă

ai fost prezent în viața ei
Doamne
și fă dacă este posibil să fie și ea prezentă
în lumea Ta

îti mulțumesc
Doamne
și așa cum Mama Te-a pomenit în rugăciunile
ei eu o să încerc să Te pomenesc în poemele
mele

Te rog pe Tine
Doamne
ajut-o pe Mama mea
Gafta
căci numai asa salvezi sufletul meu

Amin

XX. Zâmbind copiilor din toată lumea

sub pământ un sicriu

în sicriu moartea

deasupra pământului satul
verde și mângâietor

deasupra satului cerul
albastru si ocrotitor >

deasupra cerului
Universul Mama zâmbind copiilor din toată lumea

și mai deasupra
Dumnezeu care tine uneori în palme alteori pe umăr

si de cele mai multe ori în brațe > ,
Universul Mama

și peste tot
vocea
Universului Mama

care spune

asa cum
>
te iubesc de mult
copile

asa să iubești > >
și tu tot ce te înconjoară

deasupra lui Dumnezeu
o ploaie de Lumină
care pătrunde
peste tot

si rodeste J >
pretutindeni
Iubirea

Cuprins

CASA DE EDITURĂ MAX BLECHER
Bistrița, str. Mihai Eminescu, nr. 3, sc. A, ap. 9
tel. 0720 593 388 / 0765 257 097
e-mail: casadeeditura@maxblecher.ro
http://maxblecher.ro/